



بازار کار در پاییز ۱۴۰۰

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی



تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

دی ۱۴۰۰

از طریق پست الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

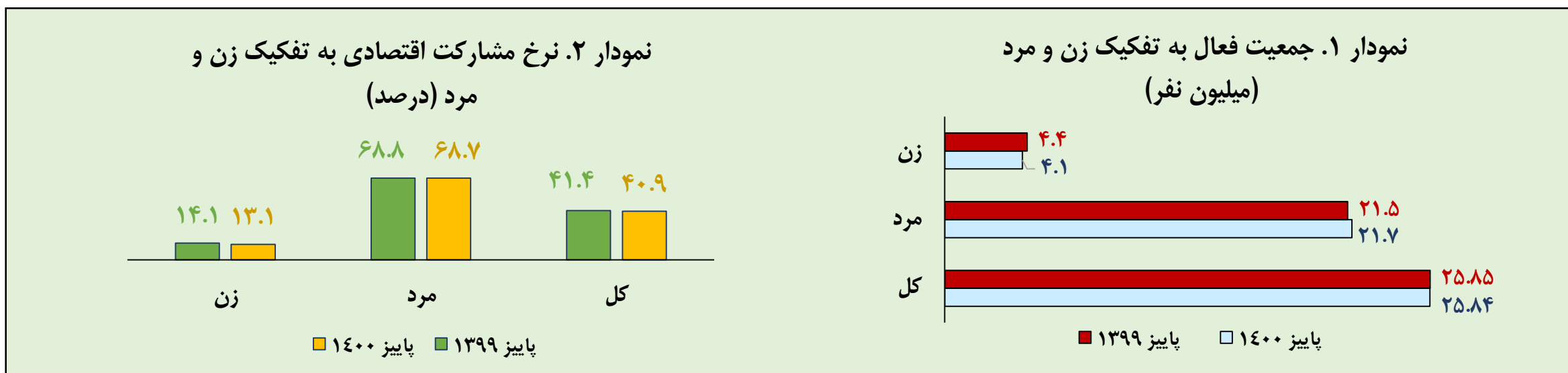
استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

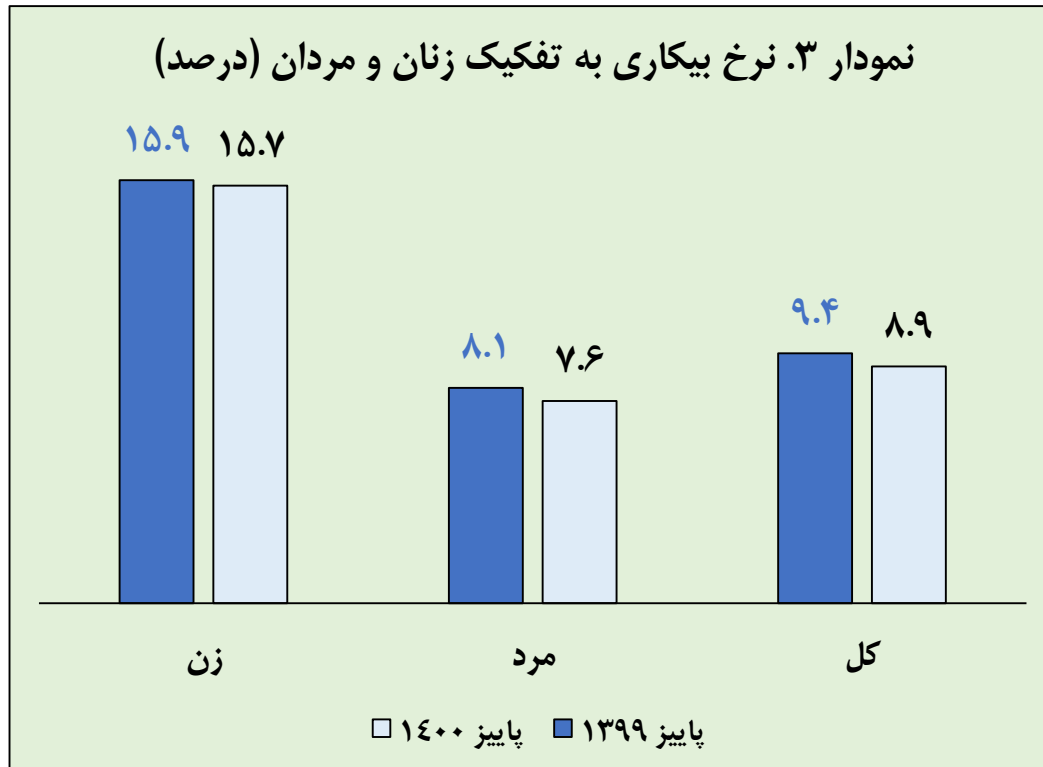
در پاییز ۱۴۰۰، جمعیت فعال کشور حدود ۱۱ هزار نفر نسبت به فصل مشابه سال قبل کاهش پیدا کرده است. ارقام متناظر برای جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی این مدت نشان می‌دهد مشارکت اقتصادی نه تنها متناسب با رشد جمعیت افراد در سن کار، افزایش نیافته، بلکه کاهش نیز یافته است. نرخ بیکاری کشور نیز در پاییز ۱۴۰۰، به ۸.۹ درصد رسیده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ حدود ۰.۵ واحد درصد کمتر است. کاهش در نرخ بیکاری در کنار کاهش در نرخ مشارکت می‌تواند به این علت باشد که برخی از بیکاران در جستجوی کار، یافتن کار را متوقف کرده و یا به زمان دیگری موکول کرده‌اند که این موضوع منجر به کاهش جمعیت فعال شده است.

گزارش حاضر به بررسی آخرین تغییرات بازار کار کشور در فصل پاییز سال ۱۴۰۰ می‌پردازد.

نرخ مشارکت اقتصادی

- جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در پاییز ۱۴۰۰ به حدود ۶۳ میلیون نفر رسیده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ بیش از ۷۱۵ هزار نفر افزایش یافته است.
- با وجود افزایش ۱.۱ درصدی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال قبل، جمعیت فعال کشور در مدت مذکور نسبت به پاییز ۱۳۹۹ با کاهش حدود ۰.۰۴ درصدی مواجه شده است.
- کاهش ۱۰.۶ هزار نفری جمعیت فعال کشور در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به پاییز ۱۳۹۹ ناشی از کاهش حدود ۲۴۲ هزار نفری جمعیت فعال زنان و افزایش حدود ۲۳۱ هزار نفری جمعیت فعال مردان است.
- سهم جمعیت فعال زنان از کل جمعیت فعال کشور ۱۶.۱ درصد بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۰.۹+ واحد درصد کاهش یافته است. این در حالی است که سهم جمعیت فعال مردان از کل جمعیت فعال کشور در پاییز ۱۴۰۰ حدود ۸۴ درصد بوده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ افزایش ۰.۹+ واحد درصدی را تجربه کرده است.
- نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در پاییز ۱۴۰۰ حدود ۴۱ درصد است که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ حدود ۰.۵+ واحد درصد کاهش یافته است.
- نرخ مشارکت اقتصادی زنان و مردان در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۱ واحد درصد و ۰.۱+ واحد درصد کاهش یافته و به ترتیب به ۱۳.۱ درصد و ۶۸.۷ درصد رسیده است.



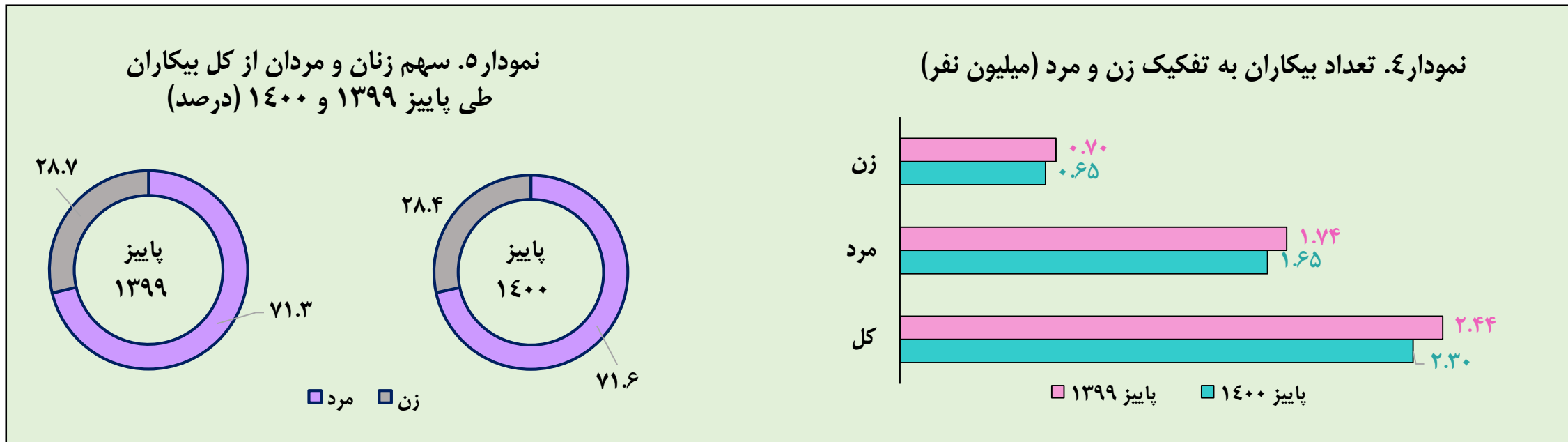


- نرخ بیکاری در پاییز ۱۴۰۰ به ۸.۹ درصد رسیده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ حدود ۰.۵ واحد درصد کمتر است.
- نرخ بیکاری زنان و مردان در پاییز ۱۴۰۰ به ترتیب ۱۵.۷ درصد و ۷.۶ درصد بوده که این ارقام در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته برای زنان با کاهش ۰.۲ واحد درصدی و برای مردان با کاهش ۰.۵ واحد درصدی همراه بوده است.
- همانطور که ملاحظه می‌شود در پاییز ۱۴۰۰ نرخ بیکاری زنان به مراتب بالاتر از مردان و دارای اختلاف حدود ۸.۱ واحد درصدی است.

تعداد بیکاران

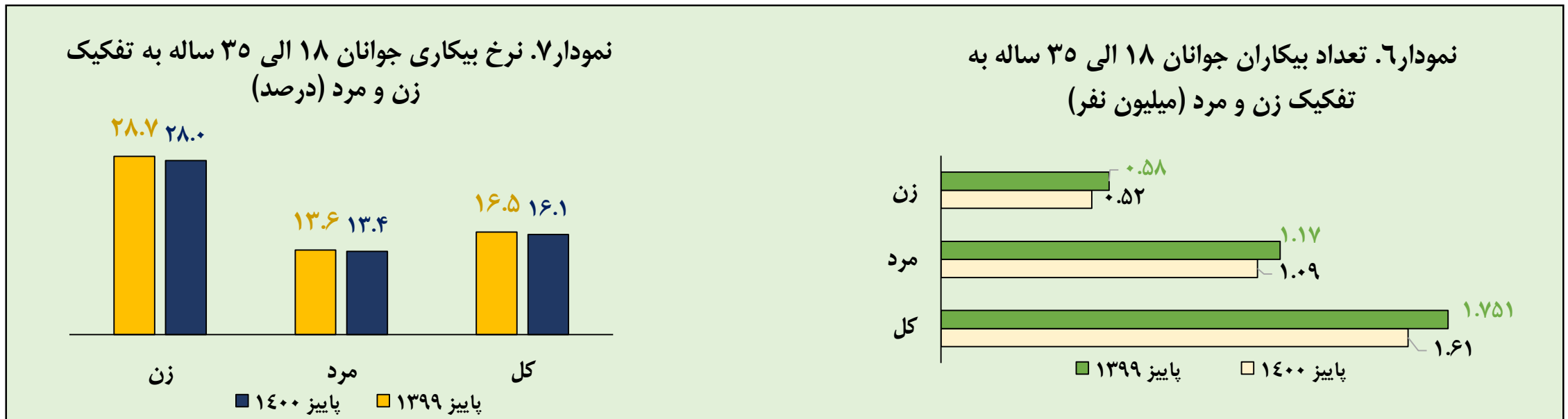


- مطابق نمودار ۴، جمعیت بیکار در پاییز ۱۴۰۰ حدود ۲.۳ میلیون نفر بوده که این رقم نسبت به پاییز ۱۳۹۹، کاهش ۵.۴ درصدی را داشته است.
- جمعیت زنان بیکار در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۹ حدود ۴۷ هزار نفر (۶.۷ درصد) کاهش یافته و به حدود ۷۰۰ هزار نفر رسیده؛ در مقابل جمعیت مردان بیکار نیز در پاییز ۱۴۰۰ با کاهش حدود ۸۶ هزار نفری (۴.۹ درصد) نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱.۶۵ میلیون نفر رسیده است.
- سهم زنان از کل جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر در پاییز ۱۴۰۰ حدود ۲۸ درصد بوده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ کاهش ۰.۴ واحد درصدی را تجربه کرده و سهم مردان از ۷۱.۳ درصد در پاییز ۱۳۹۹ به ۷۱.۶ درصد (افزایش ۰.۴ واحد درصد) در پاییز ۱۴۰۰ رسیده است.



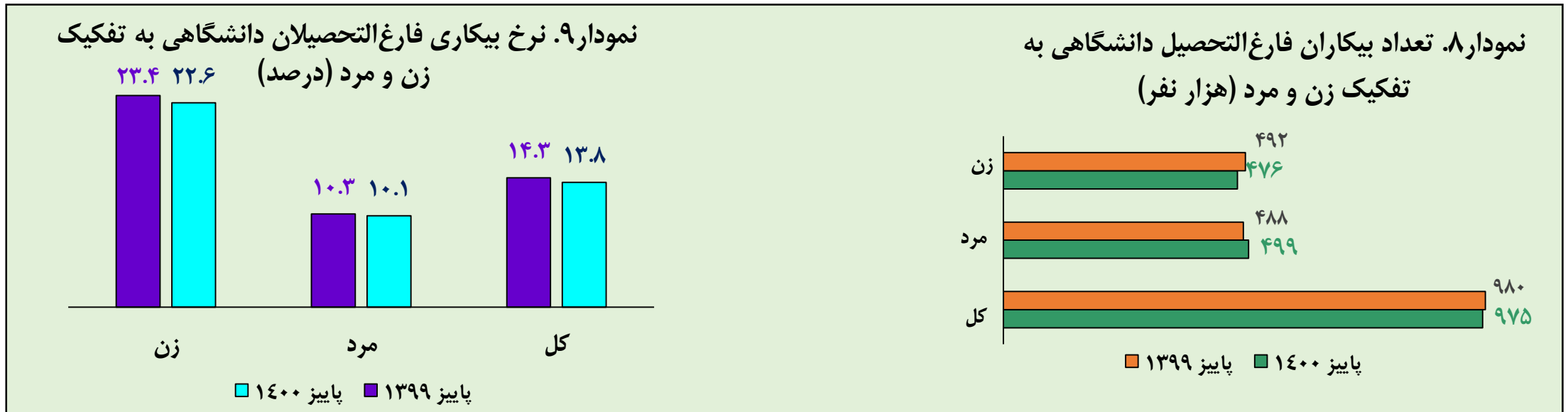
تعداد و نرخ بیکاری جوانان ۱۸ الی ۳۵ سال

- در پاییز ۱۴۰۰، جمعیت جوانان بیکار ۱۸ الی ۳۵ سال حدود ۱.۶ میلیون نفر بوده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ حدود ۱۳۸ هزار نفر (حدود ۸ درصد) کاهش یافته است. از این میزان به ترتیب حدود ۶۷.۷ درصد و ۳۲.۳ درصد را مردان و زنان تشکیل داده‌اند.
- در پاییز ۱۴۰۰، جمعیت زنان و مردان بیکار گروه سنی ۱۸-۳۵ ساله نسبت به پاییز ۱۳۹۹ به ترتیب حدود ۵۹.۷ هزار نفر و ۷۸.۳ هزار نفر کاهش یافته است.
- نرخ بیکاری جوانان ۱۸ الی ۳۵ سال در پاییز ۱۴۰۰، ۱۶.۱ درصد بوده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹، ۰.۴ واحد درصد کاهش یافته است.
- در پاییز ۱۴۰۰، نرخ بیکاری زنان و مردان در این گروه سنی در مقایسه با نرخ بیکاری کل جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر بالاتر بوده است.
- نرخ بیکاری زنان و مردان در گروه جوانان ۱۸-۳۵ ساله در پاییز ۱۴۰۰ به ترتیب ۲۸ درصد و ۱۳.۴ درصد است که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ به ترتیب ۰.۷ واحد درصد و ۰.۲ واحد درصد کاهش یافته است.
- در پاییز ۱۴۰۰ حدود ۷۰ درصد بیکاران کشور متعلق به گروه سنی ۱۸-۳۵ ساله بوده و از این میزان ۸۳ درصد را مردان تشکیل می‌دهند.



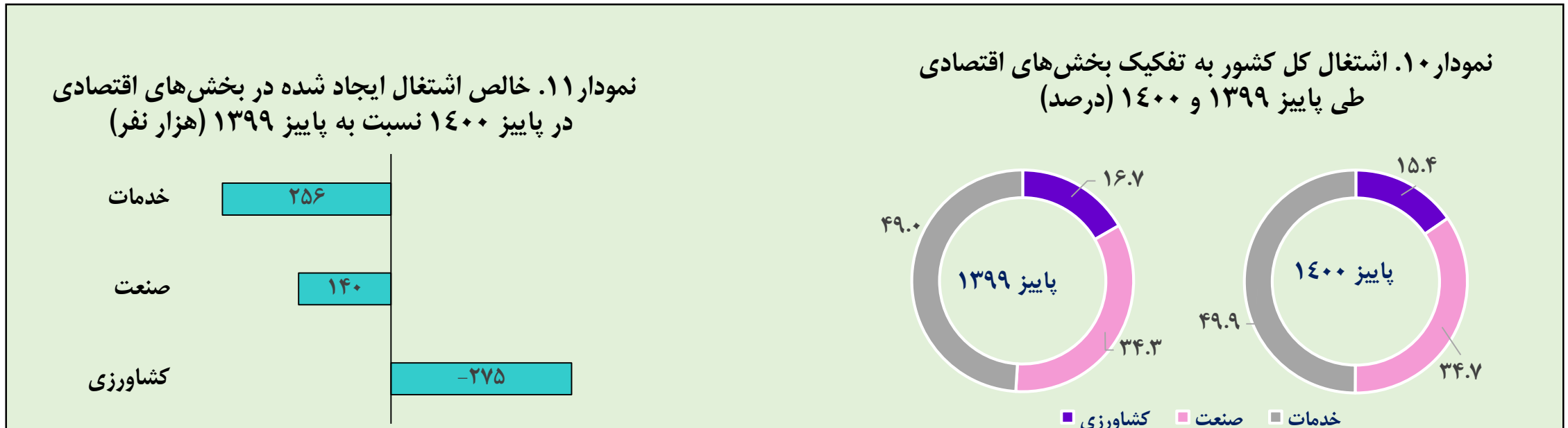
تعداد و نرخ بیکاری فارغ التحصیلان دانشگاهی

- حدود ۱ میلیون نفر از جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر فارغ التحصیلان آموزش عالی در پاییز ۱۴۰۰ بیکار هستند که این رقم در مقایسه با پاییز ۱۳۹۹ با کاهش ۵.۵ هزار نفری مواجه شده است.
- نرخ بیکاری زنان در میان فارغ التحصیلان آموزش عالی ۱۵ ساله و بیشتر در پاییز ۱۴۰۰ به ۲۲.۶ درصد رسیده که نسبت به نرخ مدت مشابه سال قبل ۰.۸ واحد درصد کاهش داشته است. نرخ بیکاری مردان نیز با کاهش ۰.۲ واحد درصدی مواجه شده و به ۱۰.۱ درصد رسیده است.
- در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به پاییز ۱۳۹۹ تعداد زنان بیکار فارغ التحصیل آموزش عالی ۱۵ ساله و بیشتر حدود ۱۶ هزار نفر کمتر شده که این عدد برای مردان حدود منفی ۱۱ هزار نفر بوده است.
- حدود ۴۲ درصد از بیکاران کل کشور در گروه فارغ التحصیلان آموزش عالی ۱۵ ساله و بیشتر طبقه بندی شده اند که ۴۹ درصد از آنها را مردان و ۵۱ درصد از آنها را نیز زنان تشکیل می دهند.



ترکیب اشتغال بر حسب بخش‌های اقتصادی

- مطابق نمودار ۱۰ مشاهده می‌شود، در پاییز ۱۴۰۰ بخش خدمات با سهم ۴۹.۹ درصدی بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده و بخش صنعت و بخش کشاورزی به ترتیب ۳۴.۷ درصد و ۱۵.۴ درصد از شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر را از آن خود کرده‌اند. همچنین در پاییز ۱۴۰۰ در مقایسه با پاییز ۱۳۹۹، از سهم شاغلان بخش کشاورزی کاسته شده (کاهش ۱.۳ واحد درصدی) و در مقابل به سهم شاغلان بخش خدمات و صنعت (به ترتیب ۰.۹ واحد درصد و ۰.۴ واحد درصد) افزوده شده است.
- در پاییز ۱۴۰۰، خالص اشتغال ایجاد شده نسبت به پاییز ۱۳۹۹، ۱۲۱ هزار نفر بوده است. خالص اشتغال ایجاد شده طی مدت مذکور برای بخش خدمات و صنعت مثبت و به ترتیب ۲۵۶ هزار نفر و ۱۴۰ هزار نفر و برای بخش کشاورزی منفی ۲۷۵ هزار نفر بوده است.



جدول ۱ نرخ مشارکت، بیکاری و نسبت اشتغال (شاغلان به جمعیت فعال) را در استان تهران در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به پاییز ۱۳۹۹ نشان می‌دهد:

- نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان تهران در پاییز ۱۴۰۰ به ۴۱.۵ درصد رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افزایش ۲.۲ واحد درصدی داشته و این نشان‌دهنده افزایش جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر در استان تهران در پاییز ۱۴۰۰ است. شایان ذکر است نرخ مشارکت استان تهران از نرخ مشارکت کل کشور در پاییز ۱۴۰۰ حدود ۰.۶ واحد درصد بیشتر است.
- در پاییز ۱۴۰۰ نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان تهران به ۷.۹ درصد رسیده که این نرخ نسبت به پاییز ۱۳۹۹ افزایش ۱.۱ واحد درصدی داشته است. مقایسه این نرخ با نرخ بیکاری کل کشور نشان می‌دهد نرخ بیکاری استان تهران نسبت به کل کشور حدود ۱ واحد درصد کمتر است.
- در پاییز ۱۴۰۰ به ترتیب ۳۸.۲ درصد و ۴۰.۹ درصد از جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر استان تهران و کل کشور مشغول بکار بوده‌اند (نسبت اشتغال). این نسبت در مقایسه با پاییز ۱۳۹۹ با افزایش ۱.۶ واحد درصدی و کاهش ۰.۵ واحد درصدی مواجه شده است.

جدول ۱. مقایسه مشارکت اقتصادی، بیکاری و اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کل کشور و استان تهران (درصد)

نسبت اشتغال		نرخ بیکاری		نرخ مشارکت اقتصادی		شرح
تهران	کل کشور	تهران	کل کشور	تهران	کل کشور	
۳۸,۲	۴۰,۹	۷,۹	۸,۹	۴۰,۹	۴۱,۵	پاییز ۱۴۰۰
۳۶,۶	۴۱,۴	۶,۸	۹,۴	۴۱,۴	۳۹,۳	پاییز ۱۳۹۹